

ნაკადული

საყმაწვილო ჟურნალი

სული
ქიქაძე

მცირე წლოვანეთათვის

შინაარსი:

1 ეირი	337
2 ბოზის გაზეთი	339
3 მელია	358
4 თუთიყუში და ბელურა	357
5 ჩხუბის შემდეგ	359
6 სახალისო სამუშაო და გასართობი: ა) დიდი ბატონი, ბ) ამოცანა, გ) ბაირალი	364

№ XIII

მ ა ი ს ი

1905

თბილისი

ილიეტრონის სკამბა წიგ. გამოცე. ქართ. ამხსაგობის

1905

ვირი

ემცდარი არის, სარმაცის
 ვინც რომ დაძიგდო სასული:
 დაძიგდებდა სულ ვეველა,
 ვინც კია ჩემი მნახველი,
 რომ მე სარმაცი კი არა,
 მსნე ვარ და შრომის მოყვარე,

220.

მხოლოდ არ მომდგამს გვარ-ჯიშით
 მუშაობის დროს სინჯარე.

სილამაზით თავს ვურ ვიქებ,
 არ ვშედიდურობ ტუვილად;

ველს არ ვიღერებ ცხენივით,
გზას ვაკვირდები ფთხილად.

საითაც გინდა, გამიკდე:
უვალ გზას, მთაში, ბარადა,
რასაც კი შურგზედ ამკიდებ,
აღაგს მივიტან წუნარადა.

ტუვილა მცემთ, ვერ ამჩქარებთ
ცემით და გაჯანჯრებითა:
„არაგის მოუწამია
სოფელი აჩქარებითა!..“

თეოდ. კანდელაკი

ბობის გაზეთი

(ინგლისურიდან)

ობი დორენს თავის დღეში არ ენახა თავისი ზანა. ჯერ ბობი დაბადებულ იც არ იყო, როდესაც, რაღაც მიზეზისა გამო ბობის ზანასა და მამას უსიამოვნობა მოუვიდა და ერთმანეთში აღარ დაიარებოდნენ.

— განა არ მოსწუინდება, სულ რომ მარტო-მარტოა და თავის ზანა

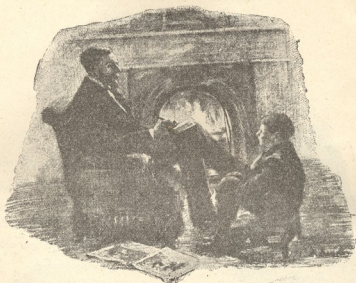
ტარა ბიჭს არა სედავს? შენიძნა ერთსელ ბობიმ, როდესაც მამა დილებს უკრავდა. ბობის დედა არა ჭეუვდა: ბავუში ისე ზატარა იყო, რომ არც კი ახსოვდა იმისი სიკვდილი.

— ვისა? მამა-დორენს მოსწუინდება მარტოობა? არა მგონია, ის მაგისტანა ადამიანი არ არის. მამახეში მშუენივრად გრძნობს თავს სრულებით მარტო ექვს დიდს ოთახში თავის ესოთი.

დორენებს ესო არა ჭქონდათ. ესოს მაგივრად რაღაც ოთხ-კუთსი სელის გულის ოდენა მიწის ნაჭერი იყო, რომელშიაც მდგომურები რიგ-რიგით აშრობდნენ თავიანთ სარეცხს. დორენებს ეჭირათ სამი ოთახი. ამ ქუნასე ეველა სახლები უავის ფრად იუვნენ შელებილნი და არაფრით არ განირჩეო-

დნენ ერთმანეთისგან. ბობი მთელი დღე უნდა ოთახში
ლიყო. მძლავრ სახლის სასურავში ასვლას და ქუჩაში გადო

სვლას მამა უძლიდა. სასურავში ეოველთვის ცივი ქარი ჭქრო
და და მამას ეძინოდა ისედაც სუსტი აგებულობის ბავშვი ავად
არ გამისდესო. ქუჩაში კი მთელი დღე განუწყვეტლივ ურეში
ურეშე მიდიოდა. ბობის მამა მარტო საღამოსე ბრუნდებოდა
სახლში. დაღლილობისგან ლაპარაკის თავი არა ჭქონდა და
მთელი საღამო ჩუმიდ იჯდა სოლმე ბუსრის წინ, ბობი კი
იღებდა მამის გრძელ ეარანდაშს და ჭხატავდა ქაღალდის ზა-
ტარა ნაგლეჯებსე. ნელა, ძალიან ნელა მიდიოდნენ დღეები
ბობი დორენისთვის. ერთად ერთი მოსამსახურე მთელი დღე
საქმეში ეო ჩაბმული და ბავშვი სულ მარტო-მარტო ატა-
რებდა დროს. რა კარგი იქნებოდა რომ დედა ჭეოლოდა! დე-
დასთან ესე მოწყენილი არ იქნებოდა ზატარა ბობი.

რა მოუთმენლად მოელოდა ბობი კვირა დღეებს. ბ. დო-

რენი კვირობით თავისუფალი იყო და თბილ ამინდში მისი მთელი დღე სეირნობდნენ. ხან ზღვის ზირისკენ მიდიოდნენ კოსტა სომალდების საცქერლად, ხან მშვენიერ დაბურულ ბაღში გაივლ-გამოვივლიდნენ, ხან ზოოლოგიურ მუზეუმში შევიდოდნენ, სადაც ათასნაირ გარეულ ცხოველებს, ლამაზ ფარშავანკებს, ძარღ ციფებს და მშვიდ მცხოვრებს მოეყარათ თავი. მაგრამ ვეღარაღებოდა მათ ბობის უეჭვად სეირნობა ზატარა ურმებითა, რომლებშიც ან უმნო ვირი, ან წვერ ცანცარა თხები იყვნენ შებმულნი.

მაგრამ ეს სიამოვნებაც ძალე მოაკლდა.

— რატომ ვირით აღარ ვსეირნობ? ჰკითხა ერთხელ ბობი მამას.

— იმიტომ რომ მე მაგისტრის ფული არა მაქვს, ჩემო ბიჭიკო! მხიარულად მიუგო მამამ.— შენ ისე გაიზარდე და იმოდენასა სწამ, რომ ჩემი დიდი ჯამაგირიც კი აღარ გუჯოფნის სურსათის სასყიდლად.

ბობის გაეცინა. ბავშვმა ძალიან კარგად იცოდა, რომ მამა ხუმრობს. რამდენჯერ თვითონ მამას უთხოვია მეტი სწამეო.

— სურსათი რაღაა? იკითხა იმან. ის მწარე წეული სომ არ არის დილით რომ ვსვამ სოლმე. თუ შენი ფულები იმ წეულზე მიდის, მე დიდი სიამოვნებით უარს ვიტყვი იმის დაღევაზე.

ბობის მამამ გაიცინა.

— არა, ეგ სურსათი კი არა—წამალია. აი ღორის სორცი, ცერცვი-კი სურსათია.

— შენ და ბრიჯეტიც სომ ღორის სორცსა და ცერცვსა სწამთ?

— რასაკვირველია, ვწამთ. ღორის სორცი და ცერცვი-კარგი საწმელია.

— მამ თუ მთელი შენი ფული ღორის სორცზე და ცერ-

ცხუე მიდის, განა არ შეიძლება სსვა ვიეიდოთ რამე მინოჯუნი
ტი ამბობს, კარგი იქნება ზოგჯერ სსვა რამე მოვამსადოთ
სოლმეო.

— ბრიჯეტს, როგორც ეტეობა, კარგი გემოვნება ჰქონია, დიმილით მაუგო მამამ, მაგრამ მაშინვე დიმილი ოსვრით შეეცვებლა.

ძოელი ეს სვლამო ბობი დაფიქრებული იეო.

— მამა, შეჭევირა უცბად ბობიმ, მამა, მე მინდა ფულები ვიმოვნო.

— მე იმედი მაქვს, უზახუსა მამამ, როცა გავიზრდები ჩემზე შეუთესად წაიუვან საქმეს.

— შენ დიდი ხარ, ეკ სულ სსვაა, სთქვა ბობიმ, მე ესლბვე მინდა ფულის შოვნა და არა მაშინ როცა გავიზრდები.

— ოჰო! მამ შენ ესლბვე შეუდგები საქმეს?

— არა, ესლბვე არა! სვალ დილით.

— ჰმ! წაილბპარბა ბ. დორენმა. მაშ დიდი ხანი არ მოკვინდებ ცდა. ესლა ეს მითხარი, როგორ გნებავს ფულის შოვნა?

— მე მინდა გახეთი გაბოვცე! ნელა და მძიმედ წარმოთქვა ბობიმ. — გახეთი სომ ფულს იძლევა?

— ზოგჯერ.

— ჰო და სწორედ ის „ზოგჯერ“ იქნება ესლბც.

— მერე რა უნდა დაარქვა შენს გახეთს? „დიდებული მფრინბვი ამერიკის არწივი“?

— არა, ბატონო! იმის სსხელი „ია“ იქნება.

— ია? მე მგონია, რომ იანთვის ცოტა ძნელი იქნება გახეთად გადაქცევა. ან სვიდან მოგივიდა თავში მაგისთხნა სათხური?

— გასსოვს, კვირობით რომ სსსეირნოდ დავდიოდით, შენ ეოველთვას ეიდულობდი იას და „იქ“ მიგექონდა სოლმე.

ბ. დორენი ცოტა სანი ჩუმად იყო და მერე ნელა-ნელა დასაბრუნდა.

— ძალიან კარგი სახელია!

მეორე დღით ბობი საქმით იყო გართული, როდესაც მამამ დაუკვირა:

„ეი, ბობი, ბობი, სადა ხარ? მივიღებ, მშვიდობით!

— მშვიდობით, მშვიდობით! დაივირა ბობიმ და გარეშად გამოვიდა. მე ჩემ გახეთს ვებეჭდავ. სომ შეიძლება ქუჩაში გავიდვას?

— მე რომ მაგის ნებას არ ვაძლევ, ბობინ!

— მე სომ ქუჩაში არ ვაგაღ, მამა! მარტო კარებში... კი ბესედაც არ ჩავაღ, იოსებები ჩამიუყანს მანქანით. სომ ჩამიუყანს, იოსებ?

— რასაკვირველია! უნასუსა გარეუყელმა იოსებმა, რამდენჯერაც ვნებავს, თუნდ ათჯერ.

— არა მე ერთსლის მეტად არ მინდა. განა არ ვიცი რომ მანქანით სიარული არ შეიძლება, როცა მამა შინ არ არის. სომ შეიძლება ერთსელ, მამა, მარტო ერთსელ ჩასვლა კარებში, შეიძლება?

ბ. ჯონმა შესედა ბაჟმის აღელვებულ სახეს.

— კარგი, ბ. გამომცემლო! შეგიძლიანთ გახვიდეთ. იოსებ, ეური უკდე.

ბობი დაბრუნდა ოთახში და ჩაუჯდა გახეთს.

— რა ამბავია, რომ ასე ჩუმადა ხარ დღეს, ჰა? შემოიხედა ოთახში ბრიჯეტმა.

— გენაცვას, ბრიჯეტ, ნუ მიძლი, ძალიან ბერვი საქმე მაქვს, გახეთს ვაძგენ. ქუჩაში უნდა ვავეილო, მამამ ნება მომცა. თავი დამანებე, ნუ შელანაბრაკები, თორემ ვერაფერს ვერ დავწერ.

— დმერთო ჩემო! გახეთი! ამას ვერა ჭეურობთ! წაიღებ ჰარაკა ბრიჯეტმა და ვავიდა სამსარეულოში, ბობი კი მუუბითად შეუდგა საქმეს.

„სცხოვრობდა ერთსელ ჰატარა ბიჭი, სასულად ^{რქამს: მისი} ერთსელ ის მარტოკა დახარხუნეს და უთხრეს — სასულიდან არ გასულიყო. მოვიდა ბავშვის დედა სასლში და წაიყვანა ტყეში სასეირნოდ. როდესაც თომა მიწასვედ დაჯდა, რომ ევაგილი მოეკლიჯა. ტყეში იმან გაიკანა რაღაც სმაურობა, თითქოს ძგლები მორბიან და იმათი დაჭერა უნდათო. დედა და შვილი ჩქარა გამოიქცნენ, ამის შემდეგ ისინი წავიდნენ სასლში და ცხოვრობდნენ ბედნიერად.“

ბობიმ ძალზე ამოიოხრა. იმას თითქმის ესმოდა როგორ მირობდნენ ძგლები ჰატარა ბიჭის შესაჭმელად, მაგრამ „პირე სომ ბედნიერად სცხოვრობდნენ“ ნუგეში სცა თავის თავს ბავშმა. „ეს ისე საშიში აღარ არის. ძალიან საშიში არაფერი არ უნდა დაეწერო, თორემ აღარ იეიდიან..“, თსულების ბოლოში ბობიმ ფერადის უარანდაშებით დასატა მშვენიერი ევაგილები. ევაგილები იევენ მწვანე ღეროებით და ეავის ფერ მიწასე იხრდებოდნენ. ბობი აღტაცებით უცქეროდა ამ თავის ნაწარმოებს.

— ესლა კი წავალ, გავეიდი! სთქვა ბოლოს ბობიმ. პირველმა გამეულმა არც კი შესედა ბავშვს.

ჭუჭუიანი ბიჭი ლურჯის საღათით და წითელი ქუდით ნელა მიდიოდა ქუჩაში და თან რაღაც წიგნსა კითხულობდა.

— გაზეთს სომ არ იეიდიო? შევეითხა ბობი.

— გაზეთს? რომელ გაზეთს? ჰკითხა ბიჭმა.

— ხემ გაზეთს, „იას“. უპასუხა ბობიმ.

— რომელს?

— „იას.“ მე თვითონა ვწერ.

— დაიკარგე იქით შენცა და შენი გაზეთიც! დაუვირა ბიჭმა და ნელა განაგრძო გზა.

რამდენიმე ღამიანმა კიდევ გაიარა, მაგრამ ბობიმ ვერ გაბედა გაზეთის გაწვდენა. ვიწრო ქუჩაში ცივი ქარი ჰქროდა;

გამგლეღ-გამომგლეღნი ჩქარი ნაბიჯით მიდიოდნენ საქმესე; ერთი სელით ქუდს იჭერდნენ, მეორეში წიგნები და გასეთები მიჰქანდათ. ქარმა უფრო ძლიერ დაჰბურა. ამ დროს ერთს გამგლეღს, დაღვრემილი სახით და ჭაღარა თმით, გაუსწლტა სელიდან გასეთი, რომელიც იმ წამსვე ცხენების ფეხების ქვეშ განდა.

— დილა მშვიდობისათ! სთქვა ბობიმ და ქუდი მოიხადა. მე ძლიან ვწუხარ, რომ გასეთი ქარმა წაგართვათ. მეორეს სომ არ იყიდით?

— არა, არ, მინდა. უნასუსა მოხუცმა გამგლეღმა, მერე მობრუნდა და შესედა ბავშვს, რომელსაც იქვე ქუჩის კარებში მოეკვლათებინა.

— ძლიან კარგი გასეთია—ნდობით შენიძნა ბობიმ.

— კარგი გასეთია? იკითხა გამგლეღმა, სვენ დროს ეს ცოტა იშვიათია. მერე რა ჰქვიან მაგ საკვირველებას?

„ია“ ბატონო! სომ არ ინებებთ, მე თვითონ ვცემ ამ გასეთს. ამ დროს ერთი ნაცნობი მოუხსლოვდა მოხუცს და რაღაზედაც ლაპარაკი დაუწყო. ბობის იმედი გადაუწვდა. „ძლიან საჭირო საქმეა,“ დაქინებით იმეორებდა ნაცნობი. „კარგი“ უნასუსა მოხუცმა, ხუთი წუთის შემდეგ მე თქვენ ბირეაზე ვნახავთ.“ ამ სიტყვებთან ერთად ის ბობისთან მივიდა.

— მამ შენი გასეთი ეგრე კარგია, ჰნ? დიმილით ჰკითხა მან ბავშვს.— რა ღირს?

ბობი ზირია. რასაკვირველია, გასეთი უნდა რამე ღირდეს, მაგრამ რამდენი? ბავშვს არც კი უფიქრია ამაზე.

— იმდენი ღირს, რამდენიც სხვა კარგი გასეთები ღირან, ცოტა სიჩუმის შემდეგ მიუგო ბობიმ.— მე თავის დღეში არ მიწვირია გასეთი.

— მამ ეს გასეთი ჰირველია? აი საქმე რამი უოფილა.

ერთი მითხარი როგორ მოგვივიდა თავში გაზეთის გაშვების
ახარი?

— მე მინდოდა მაძინემისთვის შემოვხა ფული, მხიარულად
უხასხუხა ბობიმ. იმისი დიდი ჯამაგირი სულ მთლად ჩვენ
საჭმელზე მიდის. თვითონ მაძამ მითხრა.

მოსუცს გაეცინა. ეტეობოდა, რომ ჩვეული არ იყო
სიცილს, მაგრამ ესლა კი ვეღარ იკაპებდა თავს და გული-
ანად ხერხარებდა.

ახლა, გამოძარტვი. შვილო, უთხრა ბოლოს ბავშვს, ეს
ერთი სიცილი რაღაც უნდა ღირს. მე ვიღებ შენს გაზეთს და
თუ განზარტობ უოველ დღე გამოვართმევ სოლმე თითო ხო-
მერს, მაგრამ კანსოვდეს, რომ უოველთვის ვერ მოგცემ ამო-
დენა ფულს.

მოსუცი წავიდა. ბობი კიდევ დიდ ხანს იღვა ერთ ალაგას
და გაშტერებული უეურებდა ხელის გულზე მბრწყინავს ნახევარ
დოლლარს.

— აი ფული, მაძამ! სიამოვნებით უთხრა ბობიმ მაძამს
საღამოზე და მაგიდაზედ დასდო ფული. მოსუცმა მითხრა
უოველ დღე ავიღებ შენს გაზეთს, მაგრამ უოველთვის ამდენს
არ მოგცემო. იმდენს დაუწერ ესლა რომ სურსათისათვის გვე-
უოს სოლმე.

მაძამ გაიცინა, მაგრამ სიცილი ძალე ურე ქვითინმა შეს-
ცვალა. იმან მოხვია ბავშვს ხელი.

— ბობი, ჩემო კარგო ბიჭიკო! ჩემო იმედო! შენთან მე
მომავლისა არ მეძინიან. მაგრამ, იცი რას გეტყვი? მე არ
მომწონს რომ შენ ქუხამი გაზეთსა ჰქვიდი. ჩვენ ჯერ ვერ
არ გავტყვირებია. დაუმატა მაძამ ნაღვლიანის ღიმილით.

— არა, მაძამ რომ დაუბირდი! ესლავე უნდა შეკუდგე მეო-
რე ნომერს.

ბობი მიუჯდა მაგიდას და დაიწყო.

„ერასულ სცხოვრობდა ქვეყანაზე ერთი ჰატარა ბიჭი, ომი
 სი ძაძა ცუდი კაცი იყო. და ტყეში გაზაზნა რომ
 კარგულიყო. ჰატარა ბიჭს ჯონი ერქვა. ჯონი სამი წლისა იყო,
 ძაძას ვკონა რომ ის კიდევ მოკვდა, ძაგრამ ჯონი სულ სუ-
 ირობდა, ზოგს სასლშიაც მიჰქუვდათ. ერთხელ ის სეირობ-
 და თავის ამხანაგთან; როგორა ფიქრობთ, ვინ დაინახა ჯონ-
 მა? ჯონმა დაინახა თავისი ძაძა, ძაძამ ძაღვ იცნო შვილი
 და წაიუყანა სასლში. იქ ბიჭი სცხოვრობდა ორი დღე. შერე
 ძაძამ მოჰკვდა ჰატარა ჯონი და შერე იტირა. ამის შემდეგ
 ძაძა მოკვდა და ძაძის ისინი სცხოვრობდნენ ბედნიერად.“

— შენი გასეთი ძაღლიან მოკლეა, შენიძნა ბ. დორენმა და
 ბავშვის სუჭუჭ თმას სული გადუსვა. მოდი დამატებაც დასწე-
 რე ომის ამბებზე.

— რომელი ომისა, ძაძა?

— ეგ სულ ერთია. დამატებისთვის ეველა ომი და ეველა
 ცნობები გამოსადგება. თქვენ, გამოძცემლებს, ეს ჩვენზე კარ-
 ვად გეცოდინებათ.

— ძაღლიან კარგი! და ბობი სულ შეორედ შეუდგა საქმეს.

„დამატება“

„ძველ დროში იყო ომი ამერიკელებისა და ინგლისე-
 ლების შუა. ეს ომი იმიტომ მოხდა, რომ ინგლისელებს ამე-
 რიკელების მოკვლა უნდოდათ. ამ ომის სარდალი იყო გეორგ
 ვაშინგტონი. ომი 8 წელიწადი გაგრძელდა და ბევრი საღისი
 დაისოცა ამ ომში. ამ დროს გეორგი მოკლეს და ამერიკელე-
 ბი დამარცხდნენ და შიშხილით ისოცებოდნენ. იმიტომ რომ
 იმათ საჭმელი არა ჰქონდათ. ბოლოს ინგლისელები დამარ-
 ცხდნენ და ვაშინგტონმა ისინი ტყვედ წაიუყანა. ესე გათავდა
 ომი და ამის შემდეგ ეველანი ბედნიერად სცხოვრობდნენ.“

შერე დილით ბობი და ოსები კარებში იდგნენ. ცხრა
 საათზე ბობიმ საღისში გაარჩია ძაღლი მოხუცი.

— გამოვიდა თქვენი გასეთი, ბატონო? დიმილით გასეთის ერთადერთმა სელის მომწერმა.

— დიას ბატონო! ცქვიტად უზასუსა ბავშვმა, მე ხომ დაგპირდით.

— მამ შენ უოველთვის ასრულე დაპირებას?

— არა, ბატონო. წაიბუტბუტა ბობიმ.

მოსუცმა მწარედ გაიღიმა.

— ვეელანი ვერე იქცევიან, შენიშნა იმან. ნუ მიჭბამავ იმათ, ჩემო ზატარავ.

— დღეს დილით, ნელა დაიწყო ბობიმ, ბრიჯეტს დაუპირდა წამალს დაუღვე შეთქი და... და. — გადავაქციე. ძალიან, ძალიან მწარეა.

მოსუცის მკაცრი გამოძეველობა გაჭქრა და აღურსინა მამა დიმილმა შეითამამა იმის სასეყ.

— მამა ჩემს ეწეინება, განავრძო ბობიმ. მამა შეუბნება, კაცმა უთოვდ უნდა აასრულოს თავისი დაპირება.

მოსუცმა დაკვირვებით შესედა ბავშვს.

— მამა შენი ძალიან ჭკვიანი კაცი უოვილა, შენიშნა იმან და მისცა ბობის ფული.

— გუშინდელ შენს გასეოში ძალიან ცოტა ასალი ამბები იყო წაილანაზარაკა მოსუცმა.

ბობის სასეყე შეწუსება შეეტყო.

— შენი ასალი ამბები ძალიან საინტერესონი ივენენ, მავრამ ცოტა კი.

— ბედნიერად რომ სცოვრობდენ, განა ევ სამეოფი არ არის, ჩქარა წაილანაზარაკა ბობიმ, ვეელანი ბედნიერად სცოვრობდენ.

მოსუცმა დაკვირვებით შესედა ბავშვს.

— რა ჭკვიან შენ საკვირველ მამას? შევეითხა ის.

— მამას ჭკვიან ჯონ დორენი, ბატონო, უზასუსა ბობიმ, ის...

მოსუცი უცბად გაბრუნდა და შეერია ხალხს.

— ასალი გაზეთის დაწერა მომინდება, მამა, ამოდინებ ნა-
დამოსე ბობი. დღეს ისე ეჩქარებოდა, რომ გაზეთიც არ გა-
მომართვა, ფული მომცა და გაზეთი კი არ აიღო. სომ შეი-
ძლება, მამა, მეორე გაზეთის დაწერა?

— რასაკვირველია! უპასუხა ბ. დორენმა. სირცხვილია,
ფული აიღო და საქმე კი არ გააკეთო.

ბობიმ მოაშწადა მეორე გაზეთი. უკანასკნელ ფურცელზე
დახატული იყო ვითეული მზე, ვითეული სსივები აქეთ იქით
იფანტებოდნენ; მზე ამოდინდა წითელი ზღვიდან, აღის ფერ
კლდეებს შუა, რომლებსგედაც რაღაც უცნაური ბალახი იზრდე-
ბოდა. ამ საკვირველი სურათის სვეიდან მოჩანდნენ სკები,
ქვემოდ დარჩენილი ალაგიც სსვა და სსვა ფერით იყო აწრე-

ლებული. განთავა ბობიმ სატვბ და შეუდგა წერას. იმ საღა-
მოს ბობიმ იმუშავა ნახევარ საათი.

მეორე დილით ბობი უცდიდა მოხუცს კარებთან, მაგრამ ის მიდიოდა ქუჩის მეორე მხარეს და ბავშვისკენ არ მოვიდა.

— იოსებ, იოსებ, შეკვივრე ბობიმ, არ მოვიდა, იქით გაიზარა, ჩქარა წადი, მიუტანე გასეთი, იოსებ, ხედავ აკერა ის არის, აი ძალაღლი, ჭადარა კაცი, ის ბილებს გასეთს.

მართლაც იმან ბილა გასეთი.

მოხუცს ეჭირა ხელში ქალაღლის ნაკლეჯი და ჩასწერებოდა შიგ. მთელი მაგიდა სავსე ჰქონდა სხვა და სხვა ქალაღებით და წერილებით. საჭირო იყო ვეკლასთვის ჰასუსი დაეწერა, მაგრამ ვეითელმა მხემ და რამდენიმე სტრიქონმა ბავშვის გამოუცდელის ხელით დაბლაჯნილმა თითქოს მოაჯადოვეს ის. ბოლოს მოხუცმა გადისროლა იქით ქალაღი და შეუდგა წერილების კითხვას. რამდენჯერმე შესწუვიტა კითხვა და მერე ისევ დაიწყო. უცბად იმან მისწია მთელი წერილები ერთ კუთხეში, წაილაპარაკა „რა სისულელეს ვხადი“ და დასწვდა გადაგდებულ ქალაღის ნაკლეჯს, რომლიდანაც გამოსწუოდნენ ვეითელი მხე და ბლის ფერი კლდეები, დაიღო წინ მაგიდაზე და წაიკითხა შემდეგი:

„ერთხელ სცხოვრობდა კაცი, რომელსაც ჰეჯდა ჰატარა ბიჭი, ისინი სცხოვრობდნენ ისეთ ადგილას, სადაც დედა არ იყო, ამიტომ ჰატარა ბიჭი მარტო იყო და გაიქცა იქ სადაც კი იზოვნდა თავისნავით ჰატარა ბიჭს. კაცი ძალიან გაჯავრდა და დაკკტა კარი და აღარ გაუშვა ისინი. დედა კი იქ არ იყო. მამას იმდენი საქმე ჰქონდა, რომ მეორე დედა ვეღარ იშოვნა ჰატარა ბიჭიც მარტო იყო. მეორე მამაც მარტო იყო და კვირას იმან უთხრა სახლში წადით. იქ ექვსი ოთახია, ესოა და თხა. და მერე ვეკლასნი ბედნიერად სცხოვრობდნენ.“

მოხუცმა დასდო გასეთი მაგიდაზედ.

— თომა! დაივირობ იმან, თუ საქმის თაობაზედ მოგწოდებენ უსწრით, რომ აქ არა ვარ.

მერე ერთხელ კიდევ შესვდა ქალაქის ნაგლეჯს უკეთელი მხით.

— ჯემისონ—დაუძახა მოსუცმა თავის მწერალს, თუ შეიძლება აი ამ წერილებზე ზასუსი მიეცით ჩემს მაგივრად. თქვენ სომ კარგად იცით ვეულებ საქმეები.

მოსუცმა აიღო კალამი და შეუდგა წერილის წერას. რამდენჯერმე დასია დაწერილი, ბოლოს გაათავა ჩადო კანკერტში და დაბეჭდა.

— ჯემისონ, მშვიდობით სთქვა მოსუცმა, მე შინ მივდივარ.

— დიად, ბატონო! წაილაპარაკა მწერალმა. თუმცა ცდილობდა ჩვეულებრივ კილოთი ელაპარაკნა, მაგრამ იმის სხსესა და სმაში მაინც გაკვირვება იხატებოდა.

— როდის დაბრუნდებით უკან? იკითხა ჯემისონმა.

— არ ვიცი: უზასუსა მოსუცმა. ახალი ამბავი უნდა გითხრათ, ჯემისონ, ცოტა ხნის სინუმის შემდეგ დაუმატა იმან, ჩვენ ძალე ახალი ამხანაგი გვეყოლება.

— ახალი... ახალი ამხანაგი? წაიბუტბუტა ჯემისონმა. მე ცოტა არ მესმის ბ. დორენ! რა გინდათ სთქვათ, ბატონო?

— მე მინდა ვსთქვა, ჯემისონ, უზასუსა მოსუცმა და ზირდაზირ შესვდა მწერალს თვალებში, მე მინდა ვსთქვა, რომ მარტოობა მომწეინდა, მინდა ჩვენ ფირმას „დორენ უფროსი“ ს მაგივრად ეწეროს „დორენი და შვილი.“ ესლა კი ჩემს შვილთან მივდივარ.

როდესაც სადამოხე ბობის ძამა შინ დაბრუნდა; მაგიდაზედ დიდი კონკერტი დაინახა, ამ კონკერტში იყო ბობის გასული, რომლის უკანასკნელ ფურცელზე უკეთელი მზე ამოდიოდა აღისფერ კლდეებ შუა. იქვე იზოვა წერილი.

„ჩემო შვილო, ჯონ! წაიკითხე რაც დასწერა შენმა ბი-

ჭიკომ. დაივიწყე წარსული. დაივიწყე, ანატიე მოხუცს და დაივიწყე
 მა და დაბრუნდით სახლში. იქ არის „ქვესი ოთახი და ქსო“,
 ბავშვის გადმოსვლამდის თხაც იქნება.

დაბრუნდით ორივენი სახლში. მე მარტო ვარ და თუ
 დამერთბა ინება, „ჩვენ ბედნიერად ვიცხოვრებთ.“ ეს სიტყვები
 ასრულდნენ.

ვეულაზე შესანიშნავი ამ მოთხრობისა ის არის, რომ სა-
 მივე სლანბარი ჰირდა ჰირ ბობის გასეთიდან არის გადმობეჭდილი.

თ. ლ — ური

მელია

(ხალხური ზღაპარი)

გნ 214

ესეა ერთი მელია. ტყეში ცუნცულის დროს ერთ დიდ ორმოს მიადგა. ჩაისუდა ორმოსი და დაინახა, რომ იქ თეთრად რაღაცა გდია, მელიას ეგონა, ეს უთუოდ ვეელი იქნებაო, ჩასტა შიგ და სურა დაუწყო, მაგრამ რას გამორჩებოდა ქვა იყო.

მერე მოვიდა დათვი.

— გამარჯობა, მშობილო, — მანდ რას აკეთებ?

„ ვეელი ვიპოვნე. შენც შეგინახეო.

დათვიც ჩასტა. სრა, სრა; რას გამორჩებოდ: ქვა იყო!..

მერე მოვიდა მკელი.

— გამარჯობა, მშობილო, მანდ რას აკეთებ?

— ვეელი ვიპოვნე, შენც შეგინახე. ჩამოსტი აქაო. უნახუნა მელიამ.

ჩახტა ისიც. სრა, სრა, რას გამოჩნებოდან ქვა მოვიდა ახლა ტურა.—გამარჯობათ, მძობილებო, მანდ რას აკეთებთ?

— ეველი ვიზოვეთ, შენც შევინახეთო. ტურაც ჩახტა: სრა, სრა, რას გამოჩნებოდა—ქვა იყო.

მოვიდა ახლა კურდღელი.—გამარჯობათ, მძობილებო, მანდ რას აკეთებთ?

— ეველი ვიზოვეთ, შენც შევინახეთო. ჩახტა ისიც. სრა, სრა, რას გამოჩნებოდა—ქვა იყო.

მანც იმდენი დრღნეს, რო ქვა სულ შეჭამეს.

ახლა რა ვჭამოთო, თქვეს. მელიამ უთხრა:

— მე ერთ რასმე მოვიგონებო და სთქვა:

ელა, მელა,—ეს სომ კარგი სახელია;

დათვი, მათვი,—ესეც კარგი სახელია!

ტურა, მურა—ესეც კარგი სახელია!

კურდღელი, მურდღელი—ეს როგორი სახელია?!

მისცვივდნენ კურდღელს და შესჭამეს.

კიდევ დაიწყო მელიამ.

— ელა, მელა—ეს სომ კარგი სახელია?

დათვი, მათვი—ესეც კარგი სახელია.

მკელი, მკული—ესეც კარგი სახელია!

ტურა, მურა—ეს როგორი სახელია!

მისცვივდნენ ტურას და შესჭამეს.

მელიამ კიდევ დაიწყო.

ელა, მელა,—ეს სომ კარგი სახელია?!

დათვი, მათვი—ესეც კარგი სახელია.

მკელი, მკული,—ეს როგორი სახელია?!

მისცვივდნენ მკელს და შესჭამეს.

მელიამ იცოდა რომ დათვს ვერ შესჭამდა და ეს მოახერხა. მელიამ თქვა: „დამერთო, ამ ორმოდან ამოგვიყვანე და

ზეთს ავინთებო. იბღუნეს, იბღუნეს და როგორც იყო ბავშვი
 ნენ.

იუ. ბავშვი
 ზიზღით

არა ჩემ სასკლში წამოდი და არა ჩემსადიო: ეპატეებოდნენ ისინი ერთმანეთს. ბოლოს, როგორც იყო დათვმა წაიყვანა მელია თავისთან. დათვის ერთი ქილა ნიგოზი ჰქონდა. ნიგოზის ჭამას რო აპირებდნენ დათვმა სთქვა.—აი ეს საძვგლები ძეუბნებიან წამოდი ბავშვი მონათლეო. წავიდა დათვი. მელიამა ჭამა ის ნიგოზი, განახსევრა. დათვი რომ დაბრუნდა ჰკითხა—რა დაარქვით ბავშვსაო?

— „ნახევარაო“, უპასუხა დათვმა.

მალე დათვი მეორე ბავშვის მოსახათლავად წაიყვანეს მელიამა ჭამა ის ნიგოზი, მალე სულ გამოლოკა.

დათვი დაბრუნდა. მელიამა ჰკითხა: რა დაარქვითო.

— „მოლოკანაო“ უპასუხა დათვმა.

ამ დროს მელიამ ცვალი თვალი მოხუჭა და წარმოთქვა:

— უფ, უფ! რა კარგიაო!

— რასა სჭამო, ჰკითხა დათვმა.

— თვალი გამოვიტხარე დი იმასა ვჭამო, მიუგო მელიამ. დათვმაც გამოითხარა თვალი და შეჭამა.

მელია და დათვი წავიდნენ, მივიდნენ ერთ სესთან ზედ უნდა ასულიყვნენ.

— ჯერ შენ ადი, ნათლი ძამბო, უთხრა შელიამ.
 — არა ჯერ შენ ადიო! უნასუსა დათუმა.

ბოლოს მაინც დათვი ჰირველად ავიდა სესე. ძაგრამ ჩა-
 მოვარდა და სედ შუასე გასქდა.

შელია ჯერ დათვის სორცით გამოძდა. და შემდეგ რაც
 რამე დათვის სახლში ეკულებოდა სულ თავის სახლში გადი-
 ტანა.

ჭირი იქა, ღსინი აქა.

ქატო იქა, ფქვილი აქა.

თუთიყუში და ბელურა

 თუთიყუში ძალიან ნიჭიერი ფრინველია და ბევრ რასმე სწავლობს ადამიანისგან; ადვილად ბამბვს სსვა და სსვა ხმას და ზოგჯერ სიტყვებსაც კი გამოსთქვამს. სასრდოობს მარცვლით და ხილით. მწვანე თუთიყუში მოჭევათ სამსრეთ ამერიკიდან, ნაცარა წითელ კუდა თუთიყუშები კი დასავლეთ აფრიკიდან.

ამისთანა ერთი ნაცარა თუთიყუში მოიუვანეს ერთხელ ჰარიზმი. თუთიყუმს სახელად ჯეკი დაარქვეს. ჯეკი ძალიან ძალე შეეჩვია იქურობას და დაუმეგობრდა კიდევ ჰატარა ბელურას; ბელურა სწორედ იმ დროს მოფრინდებოდა ხოლმე, როცა ჯეკს საჭმელს უურიდნენ და ჰეკეკავდა ნამცეცებს და მარცვლებს, რომელიც თუთიყუმის გალიიდან ცვივოდა.

დილით გამოიუვანდნენ თუ არა გალიიდან თუთიყუმს და ბაწრით მიბამდნენ ბომს, ბელურაც იქ განდებოდა. დაინახავდა ჯეკი თავის ჰატარა მეგობარს, გასჭიმავდა თავისუფალ ფეხს და ბელურას ზედ შეისვამდა, როგორც ქანდარაზე.

რამდენიმე წუთი განხრებულნი იუვნენ: ჯეკი კისერს გადაიდებდა და უაღერსებდა თავის ჰაწია მეგობარს; ის კი

სისარულით ფრთებრს ქვევას მოჭეკებოდა. შემდეგ თუთიუში მივიდოდა თავის საჭმელთან და ისეთი თვალით ცხინჯავდა თავის მეგობარს, თითქოს საუსმესე ენატიყებაო. საუსმის შემდეგ თუთიუში გამოშლიდა ერთ-ერთ ფრთას, ბელურს ამოეფარებოდა ქვეშ და ნისკარტით უსუფთავებდა, ფსანდა და უსილაკდა ტანს, რაც ვეკს ძალიან ესიამოვნებოდა; ერთ ფრთას რომ გაუსუფთავებდა, ახლა მეორეს გამოშლიდა თუთიუში. ბელურამაც, თითქოს იცის თავისი მოვალეობაო, სიამოვნებით ასრულებდა თუთიუშის სურვილს. ბოლოს ერთმანეთს მოუსხდებოდნენ, ამოიღებდნენ თავს ფრთის ქვეშ და მიიძინებდნენ.

ერთხელ თუთიუში დიდი აუადმოფი შეიქნა; მის ჰატარს მეგობარი ასურსებდა ექიმობა გაეწია და მომვლელიობაც. წავიდოდა, მოიბრუნდა ბაღს რაღასაც ეძებდა. ბოლოს მოფრინდებოდა და აუადმოფის ნისკარტით რაიმე ბაღასის ფოთოლს მოუტანდა. ისიც შესწამდა. ასე შეუწეო ბელურამ ხელი, მანამ თუთიუში სრულიად არ მორჩა. ერთხელ კი როცა ბელურა უდარდელად ჰკენკავდა მარცვალს, თუთიუშის ქანდარის წინ, ვერ შეამჩნია რომ კატა ენარებოდა; თუთიუშმა დაინახა და ისეთი შეჭკივლა, რომ შემინებულმა კატამ ამოიძუა კუდი და მოჭკურცხლა. ესე გადაარჩინა თუთიუშმა თავისი მეგობარი.

მ. ყანჩელი.

ჩხუბის შემდეგ

1906 წ. - 1. მხ.
„ჩხუბის შრომა“

v

ამარჯვებულმა მარომ შემდეგი წერი-
ლი მისწერა მამას:

საუვარელო მამილო!

შოთამ დეე რაც უნდა სთქვას, მე
ძალე, ძრეელ ძალე დავამტკიცებ,
რომ კატას ცხოველი არ შეედრება.

ვერუკი ისევ კატის გამომჩენილ

ნათესავეებზე ვიბახსოთ. იცი, რა მამილო, ის ჩემი ნაცნობი
გენრიხი .აქედან სსვა ქალაქში წავიდა თავის სამხეცოთი და მეც
დავეპურე და ვეველაფერი ჩავწერე. კატა, ლომი და ვეფხი სომ
გავიცანით, ახლა ლეოპარდის ამბავს გეტყვი. მაგრამ, მამილო,
ნუკი გამიწერები, მე მაინც ველარ მოვასერსე შენი საკადრისი
წერილი დამეწერა და ამიტომაც შოთას მასწავლებელს ვთხოვე
დახმარება და აი რა მიაშმო:

— კატის მთელს ნათესაობაში ვეველაზედ ლამაზი, მოხდუ-
ნილი და თვალბრტანადი არის ლეოპარდი ანუ ზანტერა, თუ
ლომი მხეცთა მეფედ ითვლება და თუ რომ ვეფხი განთქმულია
თავის მკაცრ ბავსაკობით და სისხლ-სარბობით, ლეოპარდიც

გამოხენილია თავის ძვირფას ჭრულ ქათობით და სრულად
 უოველივე იმ ღირსებით, რომელიცაჲ მის ნათესავეს

ლეონარდის ტანი ქერბ ანუ მოვეითალო ჩაღის ფერისაა და მთლად დახატულია შავის ხალებით. საზოგადოდ ზურგი უფრო მუქი ფერისა აქვს, ხოლო მკერდზე და მუცელზე მოვეითალო თეთრია. მრგვალი შავი ხალი სიდიდით ზოგი ვერცხლის შაურიანის ტოლბა, ზოგიც ათშურიანის ტოლბა. ამ ხალებით მთლად ცხოველის ტანი ისე საუცსოოდ არის დახატული, გვერდებით ბუნებას საგანგებო მხატვარი ჭეჭვს და ისე დიდებულად ასურათ-სატყვსო. ვველა ამასთან ლეონარდს ტანის აგებულობა-მოუხანილობა ვველაზე მოხდენილი აქვს და თანაც ძრიელ ღონესთან, ისეთი კეკლუცი და ცქვიტი მიმონვრბ აქვს, რომ კაცი ურუებით ვერ გაძლება. თათი ისეთი ღბიღბ და ნაწი აქვს, როგორც მაროს ფისოს (ვენაცვალე ჩემს ფისოს! მე თვალები სინარულით გამიბრწყინდა, შოთას და მასწავლებელს გაყცინათ)—მასწავლებელმა განავრბო თავის ბაასი.

„— დიად, თუმიცა ასეთი ნაწი თათი აქვს, მაგრამ ისეთი

ჭანკებით არის შეიარაღებული, რომ არც ერთს თავის უფროს მოძმე კატებს არ ჩამოუვარდება. ება და თვით კბილებსაც ღრმად უფრო ძრეული ბქვს. ამ გვარად ლეოპარდს სრულ მშვენიერებასთან და სინაზ-სიკველუცესთან შეერთებული ბქვს ძრეულება, სიძარდე, გაბედულობა, სიძამაცე, ეშმაკობა და ამიტომაც ჰგონიათ, რომ ლეოპარდსე უკეთესად შეძებული და ყოველად სრული ცხოველი ბუნებაში მხელად თუ-ღა მოინახება.

„ლეოპარდი საქართველოშიც მოიპოვება. ზვენებურად ბავსა ჰქვია, მაგრამ სოგს ჰგონია, რომ ეს ფოცსვერი უნდა იყოს, ან იქნება ტარიელს რო ვეფხის ტვაი ემოსა (ვეფხის ტვაოსანი, ამ ლეოპარდს იხსენიებდა ვეფხად) კახეთში, დაღესტნის მთებისკენ ლეოპარდი ადრევე უფრო სძირად სვდებოდა, ბგრეთვე იცის აფხაზეთში, სღვის მხარე მთის ფერდობსე. ლეოპარდი ცხოვრობს სზარსეთში და გავრცელებულია სამხრეთ აზიაში და მთელს აფრიკაში.

საცხოვრებლად ლეოპარდს უფრო სძირი, დიდი ტეეები უუვარს მთა ადგილებსე; ბარად, სძირ ბალახიანი ვაკეები არ უუვარს, თუმცა მინდორ ადგილებშიც სვდება. ტანად თუმცა მომცროა, მაგრამ საძინელი მტერია მის საკბილო ცხოველებისა. არც ერთი ფეს-ძარდი და ფრთხილი ცხოველი სელიდან ვერ წაუვა, რადგან ვეკლა ცხოველსე უფრო ცქვიტი და მოსერსებულია. საუსხოო რამ სანახავა მისი ნაგარდობა, დედა-მინას თითქოს ფესს არც კი აგარებსო, მოსდენილ სტომასტომით გამძაკებული გამოეკიდება თავის მსხვერზლს, სასადილო ნადირს. ამ დროს მართლა რომ ლამაზია ლეოპარდი, მართლაც რომ მოსაწონია მისი თვითეული კველუცი, ძალ დაუტანებელი მოძრაობა და უნებლიედ გაუვარებს თავს, ბავსაკი რომ არ იყოს.

ლეოპარდის სუფრასე სძირად შესვდებით ვვირბნს, ირემს, შველს, თხას და, თუ შიან არ იწუნებს ტურას, სსვა წვრილძან ცხოველებს და ფრინველებსაც ეტანება. ხეებსე მშვენიერად ადის, ტოტიდან ტოტსე დასტის და ფრინველებს იჭერს.

ბევრჯერ, თუ ძრიელ გაუჭირდა და მტერს გამოეცხვინებოდა, სე გადაირჩენს სოლმე თავს; ამ გვარ გაჭირვებაში დიდ მდინარეებშიც შეცურდება სოლმე, მშვენივრად ცურავს და გაღმა გადის. მძიმუნებს (სამხრეთ აზიაში და აფრიკაში) საშინლად ეშინიანთ ლეოპარდისა. საცა კი ლეოპარდი გახნდება, იქ მძიმუნები ვეღარ ბოგინობენ, მეტადრე ჰავიან მძიმუნებს სულ მუსრ ადენს. შიან თუ არ შიან, ავარდება სოლმე სეებსე და დღეში თუნდ ათ მძიმუნს გამოღადრის ევლს. ამით არის ლეოპარდი მეტად გასაკიცხი. ამ სნე-სასიათით ეველა ავასაკ-მსუცებს სწარბობს და მეტად დიდი ზარალი მოაქვს ხვენთვის. შევარდება სოლმე ცხვრის ფარესში და ერთით და ორით კი არ სჯერდება, ღამეში 10-20 ცხვარს გამოსჭრის სოლმე ევლს, ამიტომაც მწუქმსებს არც ერთ მეტაცებელ მსუცისა ისე არ ეშინიანთ, როგორც ლეოპარდისა. ეველა ერთი მსხვერპლით კმაყოფილდება და ლეოპარდი კი სისხლით გაუშაძლარია. ისე გასინჯეთ ქათმებსაც-კი მოსვენება არა აქვსთ ამ სისხლ სარბ ავასაკისაგან.

ლეოპარდი ადამიანს არ ერჩის, მაგრამ თუ დაჭრილია, ან კანრისხებული, ადამიანსაც არ ინდობს და ამდროს საშინელი ბრძოლა იცის—ან მოჭკლავს ან თავს შეაკლავს. გამბეგებული იბრძვის მეტადრე როცა შეილებს იცავს. ტყეების ასლოს მდებარე ქალაქებსა და სოფლებში ლეოპარდი დაურიდებლად შევადება სოლმე და საღისის თვალ წინ იტაცებს შინაურ ცხოველებს და, რაც უნდა ბევრი უევიროს, არას დაგიდეკს, სხვერპლს არას დროს არ დააკდებს. ზოგჯერ ძაღლიც მოუტაცია. ლეოპარდსე ნადირობა უფრო საშიში და ძნელია, ვიდრე ვეფსე. ლეოპარდის მორჯულებაც მეტად ძნელი საქმეა; ლომსა და ვეფსს უფრო ადვილად სწვრთნიან, ვიდრე ლეოპარდს. ეველა მონადირე გეტყვით, რომ ვეფსის დაჭერა უფრო ადვილია, ვიდრე ლეოპარდისა, რადგან ლეოპარდი ვეფსსე უფრო გულებდია და ძრიელ მოხერხებულად აიცდენს სოლმე თავიდან, რა ნაირი მსხვეც უნდა გაუბათ.

როგორც კატის კნუტები, ლეონარდის კნუტებიც (3-5) იბადებიან და მხოლოდ მებათე, დღესე ახელენ თვალებს. რა ლამაზი, წრელად კალმით დახატული და მხიარულები არიან ეს ჰატარა კნუტები! მწოვარი დედა მთელს სოფლებს და მიდამოებს იკლებს და, როცა კნუტები ცოტათი წამოეხდებიან, თან მიჰყავს სანადიროდა და პრიელ ძალეც ასწავლის ეახლობას.

უოველივე, რაც აქ ლეონარდსე ითქვა, ითქმის აგრეთვე ჰანტერსე. აქამდე სოკი მეცნიერიც-კი არაფერ გარჩევას არა ხედავს ამ ორ ცხოველ შუა. ჰანტერა მხოლოდ მხატრობით თუ განიხევა.

რომელნი თავის სატასტო ქალაქის ცირკებში სშირად აბრძოლებდნენ სოლმე ლეონარდებს და ჰანტერებს სხვა და სხვა ცხოველებთან, მაშინდელ დროს მცირე აზიაში პრიელ ბევრი იყო ლეონარდიც და ჰანტერაც. ცელი სწურდა ციცერონს, როდესაც ეს სიცილიის მთავრად იყო: „სულ შენი ბრალია, რომ ახლა ველარ მიხვენებია გამართულ მსეცთა ბრძოლაზე მთელი გროვა ლეონარდებისა.“

სკავრი როცა ვდილად იყო, რომში გაგზავნა 150 ლეონარდი, — ჰანტერა, მერე ჰომში 410 ავეუსტმა კი 420 სული ამ ავაზაკ ცხოველებისა, რომელნიც საღისის თვალ წინ უნდა გაქლექილიყვნენ ცირკებში ცხოველებთან და ბრძოლის დროს.“

ასე, ჩემო მამილო. აბა მე აგრე კარგად ვერ მოგწერდი. ბოლოს მასწავლებელმა მითხრა ერთს ან ორს კიდევ გაგა-ცნობ კატის ნათესავს და მერე-კი შოთან ჯერი დადგებო.

შოთამ კიდევ უაძმო, რომ „ნაკადულში“ ემაწვილებმა ძაღლი უფრო აქესო. ამახედ მასწავლებელმა უთხრა: კვ არავინ იცის, ვის რა მოსწონსო. ძაღლი ჩვენი ურ მოჭრილი ემა არის, სოლო კატას და მის ნათესავებს მონობა აუტახელ სასჯელად მიანიათო. სიმართლე ბოლოს გამოჩნდებაო.

მშვიდობით ჩემო საუვარელო მამილო.

შენი მარიკო.

სახალისო სამუშაო და გასართობი

ლილი ბატონი

გაღებულ ფანჯარასთან იჯდა ემაწვილი და მის წინ იდგა ჰატარა ლამბაქი სახნიან წულთ სავსე. ემაწვილი ჩადებდა სახნიან წულში დარგვადებულ ქაღალდს და უშვებდა ბუშტებს. აი იმან გაბაკეთა დიდი ათასფერი ბუშტი და შეუბერა სული. ბუშტი მოძორდა ქაღალდს და გადაფრინდა ბაღში ის იქ

მიეკრა ხის ტოტს. ტოტსედ მჯდომმა ჩიტმა გაცვიფრებით შესედა მოულოდნელ სტუმარს, მიფრინდა ბუშტთან ჰეპელაც,

მოსოხდა ბოსოსაც და ისინიც გაცვიფრებით უცქეროდნენ ჩვეულებრივ სანახავს.

— ვინა ხარ შენ? კითხა ჩიტმა

— საიდგან მოფრინდი? ჩაეკითხა ჰეპელა

— რა, გქვიან? იძიებდა სოჭო!

— მოფრინდი მე ჩემ უძვირფასეს სანახავად იკვებებდა ბუშტი. მე „დიდ-ბატონს“ შეძახიან.

— რა ლამაზი ხართ, შეაქო ჩიტმა

— რა მშვენიერი ძვირფასი კაბა გაცვიათ შენიძნა ჰეპელამ.

— და რა კარგი შეკერილია; დაუმატა სოჭომ

— ოჰ, მე ძალიან ლამაზი და ძალიან მდიდარი ვარ, ამბუთ სთქვა ბუშტმა და თან იბერებოდა.— თქვენ არაფერი არ ხართ ჩემს წინაშე. აბა შემომხედეთ, როგორ ბრწყინავს ჩემი კაბა, რა მშვენიერი არის. იქით, ახლოს არ მომეკაროთ და არ გამოიჭუჭუიანოთ. და თან იბერებოდა ბუშტი, ამ ბერევაში კასკდა კიდევ. ჩიტო, ჰეპელა და სოჭო შესცქეროდნენ იმ ალავს სადაც ბუშტი იყო, მაგრამ ვერაფერს ვერ ხედავდნენ განქრა ბუშტი.

— სად არის? გაკვირვებით ამბობდა ჩიტო.

— იმის ალავსე მსოფლიო სისველედაა დაუმატა ჰეპელამ.

— ის ცარიელი იყო; მიხვდა სოჭო.

თარი. გოგოლაშვილი.

ა მ ო ც ა ნ ა

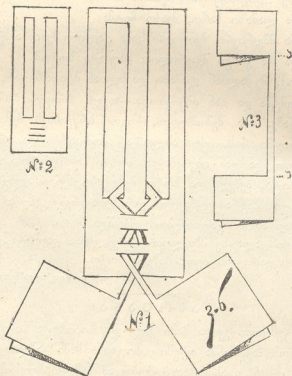
სასტუმროში შევიდა სამი კაცი და მოითხოვა სამი ვაშლი. სასტუმროს ჰატრონმა თეუმით მოუტანა სამი ვაშლი და უთხრა: მე თქვენ უფასოთ დაგიტომობთ ამ ვაშლებს თუ ისე მოახერხებთ, რომ ვუვლა თქვენგანი თვითონ ვაშლს აიღებს და თეუმსე მაინც ერეთი ვაშლი დარჩება. სტუმრებმა ცოტა ფიქრის შემდეგ ისე მოახერხეს როგორც სასტუმროს ჰატრონმა უთხრა.

როგორ მოიქცნენ?

ბ ა ი რ ა ლ ი

გამოსჭურით ორი ფიგურა № 2 და № 3—ნაირი, მხოლოდ ერთი სუთად უფრო დიდი, ვიდრე აქ არის ნახვენები; ეცადეთ ღეხტი ბაირაღისა № 3 ფიგურისა, ასოდან „ა.“ „ბ.“—დის რაც შეიძლება გმელი იუოს. შერძედ ეს ორი ფიგურა

გადასლბართეთ ერთმანეთსედ ისე, როგორც არის აქ ნახვენები (ფიგ № 1) როცა ასე გააკეთოთ, მიეცით ამხანავს, რომელსაც „ნაკადული“ არ ჰქონდეს წაკითხული და ნახეთ—გახსნის ბაირაღს, თუ არა.

ქართული
ენების ცენტრი

პატარა მებრძოლები

